

Neusloze succespoppetjes

Playmobil prijkt boven aan de verlanglijst van veel jonge kinderen. 'Het is speelgoed waarmee ze goed hun dagelijkse leven kunnen naspelen.'

MARIEKE MONDEN

Meisjes spelen langer met Playmobil dan jongens.

FOTO FLORIS LOK

De Playmobillcatalogus ligt in menige kinderkamer bedruimd op het nachtkastje. De pagina's zijn voorzien van grote krasen: dat zijn de sets waarover de kinderen dromen. Als Playmobil in 2014 veertig jaar bestaat, zijn de kunststofmannetjes en -vrouwtjes verre van gedateerd. Steeds weer scoort het Duitse speelgoed bij onderzoeken naar verlanglijstjes heel hoog: bij kinderen onder de zeven jaar is het vaak nummer één. Als Playmobil stuivertje wisselt is het met die andere klassieker: Lego.

Playmobil ontstond in de jaren zeventig uit schaarste. Het bedrijf Brandstätter was groot geworden met spaarpotten en speelgoedtelefoons, maar moest door de oliecrisis spaarzaam gebruikmaken van de voor plastic benodigde grondstoffen. Hoofdontwerper Hans Beck – uitvinder van de hoelahoep – bedacht in 1972 de eerste Playmobilfiguurtjes. Voor het ontwerp liet hij zich inspireren door kleine tinnen soldaatjes. De bouwvakker, ridder, cowboy en indiaan waren een hit en ook de uitbreidingssets bleven succesvol: in 2011 rolde het 2,5 miljardste poppetje uit de fabriek. In vijf landen heeft Playmobil 'funparks' geopend waar families zich een dag kunnen onderdompelen in de wereld van de kleine mannetjes en vrouwtjes.

Die mannetjes en vrouwtjes zijn de afgelopen veertig jaar overigens wel aan het tijdsbeeld aangepast. Capsels, hoeden en capes zijn steeds gedetailleerder geworden en het vrouwenlichaam heeft vanaf 1989 op de plek van de borsten logische rondingen gekregen. Ook de emancipatie is aan Playmobil niet voorbijgegaan, sinds 1997 is er ook een vrouwelijke politiegagent en sinds kort is er zelfs

een dievegge. Een neus ontbreekt overigens op de gezichten, maar niemand die daar ooit over klaagt.

"Het is één van de weinige goede uitvoeringen van speelgoed waarmee kinderen het dagelijkse leven kunnen naspelen. Kinderen krijgen met een Playmobilfiguurtje een aanleiding om een verhaal te verzinnen. Bij elektronisch speelgoed worden kinderen geleid door een verhaal. Ze doen wat de fabrikant voor ze heeft bedacht," zegt Marianne de Valck. Ze schreef onder meer *Het Speel Goed Boek* en adviseert ouders en kinderdagverblijven. "Playmobil heeft zo veel verschillende thema's dat er altijd wel een doosje is dat aansluit bij de belevingswereld van een kind."

Ook speltherapeut en kinderpsycholoog Tischa Neve is enthousiast. "Spelen is de taal van kinderen. Met speelgoed als Playmobil kunnen ze hun wensen en verlangens via spel uiten, maar ze kunnen ook gewoon dingen uit hun eigen leven naspelen. De ontwikkeling van de fantasie komt rond drie, drieënhalve jaar op gang. Fantaseren is goed voor hun creativiteit, het leert kinderen breder denken."

Uit onderzoek van Playmobil zelf blijkt dat het speelgoed ongeveer net zo veel door jongens als door meisjes wordt gebruikt. Wel spelen meisjes er wat langer mee door, tot een jaar of elf. Pogingen om oudere jongens vast te houden zijn nooit erg succesvol geweest.

Elk jaar brengt de fabriek in Zirndorf ongeveer tweehonderd nieuwe doosjes uit. Toch gaan veel thema's nooit verloren, zegt marketingmanager Leen van Reeth van Playmobil. "Piraten en prinsessen, dat zal altijd wel blijven. En de westerndozen geven herkenning, voor veel ouders is

dat echt pure nostalgie."

In de loop der jaren zijn de sets steeds gedetailleerder geworden: bij sommige paarden zitten heel kleine hoevenkrabbers en verschillende borstels om ze te poetsen. "Kinderen vragen onze ontwerpers daar ook om," zegt Van Reeth. "Dan missen ze bijvoorbeeld een bezem."

Een ander thema dat op verzoek van kinderen dit voorjaar in de schappen ligt, is vakantie. Er is nu ook een hotel en een iglotentje met barbecue.

De nieuwe grote manege van Play-

mobil bestaat uit 486 elementen. Op de doos staat nu een waarschuwing: het duurt zeker anderhalf uur voor de set is opgebouwd. En een knap kind dat dat zonder zijn ouders in elkaar zet. Van Reeth lacht: "Ik weet het, ik heb zelf in mei het grote poppenhuis nog in elkaar gezet voor mijn dochter. Ik heb ook weinig tijd om met mijn kind die dingen te doen, maar eigenlijk is dat jammer, want kinderen vinden die tijd samen juist zo fijn."

De speelgoedfabrikant speelt ook in op de lokale markt. Voor België en Nederland zijn er goedlopende sinterklaassets. Er is zelfs een stoomboot. Ook met gevoeligheden wordt rekening gehouden: een basketballer met afrohaar is voor Amerikanen te stereotiep, maar kan in Nederland best worden verkocht. Voor het EK voetbal was er een oranje supportersbus. Met zijn 1,2 miljoen plastic minivoetballen is Playmobil naar eigen zeggen 's werelds grootste voetbalproducent.

Veel ouders hikken aan tegen de hoge prijs. Speltherapeut Neve beaamt dat, maar wijst ook op het duurzame karakter: kinderen spelen zelfs nog

met het oude Playmobil van hun ouders. De prijzen van de paardenranche, het grote woonhuis en het kasteel liggen tussen de 120 en 150 euro. "Maar wij weten ook dat het crisis is en we brengen dit seizoen extra kleine doosjes op de markt," zegt Van Reeth. Sterker: ouders doen er hoe dan ook geen goed aan direct een hele dierentuin te schenken, vindt speldeskundige Marian de Valck: "Je kunt prima beginnen met een olifantenmoeder en kind. Kinderen ontwikkelen tegenwoordig weinig inventiviteit. Ze kunnen bijna niet meer bedenken dat ze als stal ook een lege doos kunnen gebruiken. Ouders vinden het vaak gênant om hun kind zo'n klein setje te geven, maar dat stimuleert de creativiteit eigenlijk juist beter."

Tischa Neve gebruikt Playmobil en ander speelgoed met poppen in haar praktijk: "Kinderen kunnen nare familiesituaties naspelen, maar bij het kasteel kun je als kind ook eens een sterke ridder zijn. Dat is fijn als je je niet sterk voelt. Zo is het bijvoorbeeld ook mooi als ouders een doosje met een dokter kopen voor een kind dat iets medisch heeft meegemaakt."

Ook voor grote mensen

Playmobil wordt door volwassenen ook gebruikt als instructiemateriaal. Zo werden de politiepoppetjes door het Nederlandse leger gebruikt om uitleg te geven over de politietrainingsmissie in Kunduz. "Wij zijn er niet altijd even blij mee, maar dit was in elk geval pedagogisch," zegt Leen van Reeth van Playmobil. Hilarische filmpjes met Playmobil zijn er ook veel, erg leuke maakt cabaretier Sara Kroos. Kijk voor haar filmpjes op muziek van Marco Borsato op www.youtube.com.

ADVERTENTIE

Het SCHEEPVAART museum .nl

KOM LANGS IN HET PAKHUIS VAN SINT NICOLAAS

VAN 18 NOVEMBER T/M 5 DECEMBER

Wie is zoet? EN WIE IS STOUT?

Kom naar het Pakhuis van Sint Nicolaas en krijg een Kidsgids cadeau!

Tot en met woensdag 5 december is Het Scheepvaartmuseum het Pakhuis van Sint Nicolaas. Op het Open Pleyn staat de Troon van Sint en in het hele museum kom je zijn Pieten tegen. Op de tweede verdieping is Sints slaapkamer. Van daaruit kan hij een oogje houden op zijn stoomboot, die beladen met pakjes aan de steiger ligt.

Kom ook naar het Pakhuis van Sint Nicolaas! Bij ieder entreekaartje voor kinderen krijgen Parool-lezers een Kidsgids cadeau, een boekje vol verhalen over de mensen in de tentoonstellingen van Het Scheepvaartmuseum.

www.hetscheepvaartmuseum.nl

VOORWAARDEN:

- geldt uitsluitend bij aankoop van een entreebewijs voor kinderen (van 5 t/m 17 jaar)
- de Kidsgids is tegen inlevering van deze bon verkrijgbaar in museumwinkel Het Pakhuys
- geldig van 20 november tot en met 5 december 2012
- niet in combinatie met andere acties
- op = op

Het PAROOL
Duidelijk Amsterdams